

Lạy Phật và ý nghĩa của lạy Phật

ISSN: 2734-9195

17:07 23/10/2023

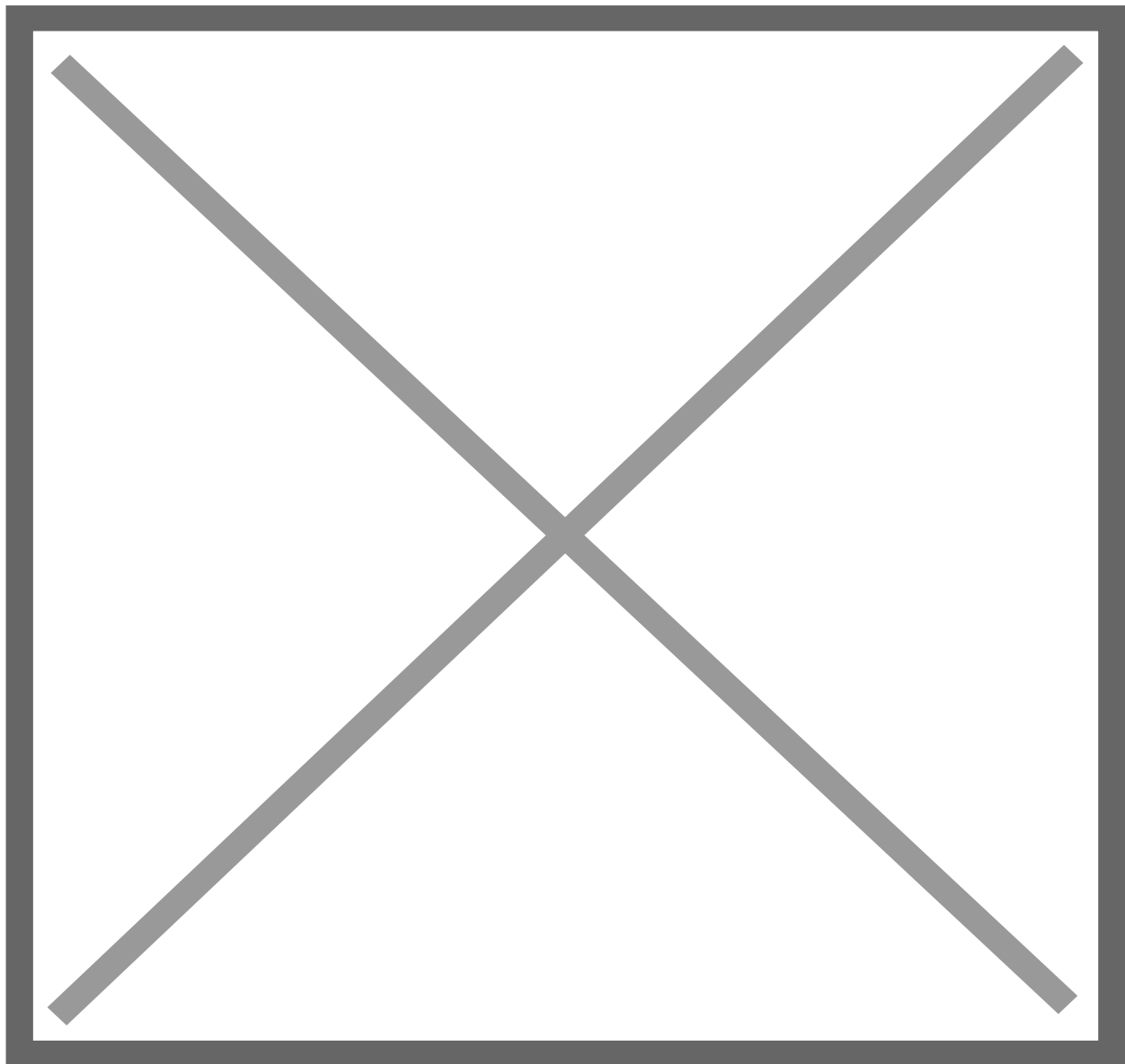
Lạy Phật thành kính từ tâm sinh ra rất nhiều phúc lành cho người thực hiện. Người lạy Phật, tâm là thanh tịnh, thân là hoạt động.

Lạy Phật và ý nghĩa của lạy Phật là gì?

Theo HT.Thích Thanh Từ trong tác phẩm Bước Đầu Học Phật thì “lạy Phật không vì van xin tha tội, không vì cầu mong ban ân, chỉ vì quý kính công đức trí tuệ của Phật nên chúng ta lạy Ngài. Lạy Phật không vì van xin tha tội, không vì cầu mong ban ân, chỉ vì quý kính một đấng lòng từ bi tràn trề, trí giác ngộ viên mãn. Vì quý kính công đức trí tuệ của Phật nên chúng ta lạy Ngài. **Lạy Phật để thấy mình còn thấp thỏi ti tiện**, bỏ hết những thói ngạo mạn cống cao. Quý kính gương cao cả của Phật để mình noi theo. Phước đức lạy Phật là tại chỗ đó.

Mặt khác, lễ Phật vì dẹp bỏ ngã mạn - Bản chất con người chúng ta lúc nào cũng tự cao tự đắc, vênh váo nghênh ngang, xem cái “tôi” của mình là trung tâm vũ trụ. Đó là tánh xấu khiến mọi người chán ghét, xa lánh, làm tiêu mòn công đức. Phật tử ý thức được điều này, kính lạy Phật, Bồ tát và các bậc tôn túc, để diệt trừ tâm ngã mạn của mình. Kính lạy các Ngài vì tự mình thấy mình không sánh kịp các Ngài, biết mình thấp kém thì tính ngạo mạn từ từ biến mất.

[caption id="attachment_19969" align="aligncenter" width="900"]

Lạy Phật thành kính từ tâm sinh ra rất nhiều phúc lành cho người thực hiện.[/caption]

Khi lạy các Ngài, ta không mong một ân sủng nào, chỉ vì một lòng kính trọng đức hạnh cao cả của các Ngài, tự thấy mình hèn hạ, thấp kém, thế là mọi công đức từ đó phát sinh. Kính ngưỡng và quy hướng về Đấng Giác ngộ là biểu hiện của tự thân đã giác ngộ. Bởi đứa ăn trộm thì phục kẻ ăn trộm giỏi, chàng võ sĩ tập tễnh vào nghề thì nể tay võ sĩ vô địch. Ở đây, việc kính trọng Phật, Bồ tát và các bậc tôn túc thì trong ta luôn có hình ảnh của các vị ấy. Chúng ta muốn dẹp bỏ những tánh xấu, thực hành đức hạnh để tự hoàn thiện mình thì kính lễ những bậc đức hạnh là điều cần thiết vậy.

Lễ Phật vì noi gương - Kính lạy Phật, chính vì chúng ta muốn học tập theo gương của Ngài. Chúng ta phải kính lễ để học tập theo Đức Phật. Bởi vì, Phật là bậc toàn giác, đầy đủ mọi công đức, viên mãn trí tuệ và từ bi.

Các hình thức lạy Phật

Lạy úp 2 bàn tay: Đệ tử mỗi khi cung kính đảnh lễ Phật thường úp mặt xuống 2 bàn chân đức Phật mà hôn.

Lạy ngửa 2 bàn tay: A Nan, hay Xá Lợi Phất... muốn cầu thỉnh Phật thuyết pháp thì trịch áo bày vai hữu, cung kính ngửa đôi bàn tay lễ sát đất, thể hiện sự cầu xin giáo pháp, ngưỡng mong sự thương xót và ban cho.

Vậy 2 ý nghĩa trên cho thấy:

- Nếu lạy Phật để thể hiện sự cung kính thì nên úp 2 bàn tay xuống đất tưởng tượng như hai bàn chân của Phật đang duỗi ra để mình gieo mặt xuống hôn lấy.
- Khi đảnh lễ thỉnh Chư tăng thuyết pháp hoặc trai tăng cúng dường, thì ngửa đôi bàn tay thể hiện sự cầu xin Chư tăng ban cho lời dạy, ban cho ân đức để người lạy, tăng thêm phần phước đức.

Do đó, khi lạy phải "Ngũ thể đầu địa" (5 vóc phải sát đất. Nghĩa là 2 đầu gối ra 2 bàn chân, 2 cùi chỏ ra 2 bàn tay và cái đầu phải sát đất). Đó là hình thức cần phải áp dụng đúng lúc, thích nghi trong phép lễ bái.

Lạy theo kiểu Phật giáo Tây tạng: Chắp tay để từ trán trở lên, khi lạy quỳ xuống và cúi thẳng nằm sấp về phía trước. Ý nghĩa này có lẽ lấy theo thời Phật tổ Đấng Nhiên, ngài Thiện Huệ Bồ Tát cung kính dọn đường cho Phật đi, vì gấp quá còn đọng lại vũng nước, Phật tổ Nhiên Đấng đã đến, ngài Thiện Huệ Bồ Tát không ngại thân mình xỏa tóc và trải thân xuống cho Phật đi qua và được thọ ký 91 kiếp sau sẽ thành Phật hiệu là Thích Ca Mâu Ni.

Lạy không sát đất, gối và 2 tay trước chống xồm lên: Như đa số người Trung Quốc. Kiểu lạy này có nghĩa là ăn năn, hối hận chuộc lỗi lầm. Như Lương Võ Đế chắp vào sự tướng không đạt lý. Sau cùng nhà vua hối hận cho vẽ bức tượng "Nhà vua quỳ bò, đức Phật ngồi trên lưng". Ở Việt Nam, vua Lê Hy Tông (1663-1716) Hòa thượng Tông Diễn cảm hóa nhà vua, vua sấm hối cho khắc bộ tượng, hiện tại vẫn còn lưu giữ tại chùa Hòe Nhai, Hồng Phúc tại số 19 phố Hàng Than quận Ba Đình, Hà Nội.

Cách lạy mới nhất hiện nay: Khi lạy úp 2 bàn tay xuống đất, cúi thẳng ra trước, xong lạy ngửa 2 bàn tay lên, cuối cùng nắm 2 bàn tay lại rồi đứng lên. Không rõ bắt nguồn từ đâu nhưng được giải thích: úp 2 bàn tay xuống quán tưởng 2 bàn chân đức Phật, ngửa 2 bàn tay có nghĩa là cầu xin đức Phật (hoặc đỡ 2 bàn chân đức Phật), nắm lại có nghĩa giữ gìn giáo Pháp của Phật v.v... Lối giải thích này cũng có ý nghĩa, nhưng xét cho cùng khi lễ Phật thì cung kính ra cung kính, cầu

xin ra cầu xin, vâng giữ ra vâng giữ.

Thiện Minh (T/h)

*** **Tài liệu tham khảo:** 1. Bài giảng Phật Thuyết Thập Thiện Nghiệp Đạo Kinh tập 31 2. Huyền Ngu & Quảng Tánh: Phật pháp bách vấn, tập I, Nhà Xuất bản Tôn giáo